

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Par PVN piemērošanu preču eksportam/importam un ar tranzīta pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem

09.09.2020.

Kritēriji PVN 0 % likmes piemērošanai

Preču **transporta pakalpojumiem**, kas saistīti ar:

- preču eksportu
- preču importu
- tranzīta pārvadājumiem

kā arī kravas ekspedīcijas pakalpojumiem, kas tieši saistīti ar preču importu, eksportu un tranzītu ir iespējams piemērot PVN 0 % likmi, ja tie atbilst noteiktiem kritērijiem.

Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 7.-19.punkts nosaka kārtību kādā nodokļa 0 % likmi piemēro pakalpojumiem, kas tieši saistīti ar preču eksportu, importu, tranzīta pārvadājumiem, kā arī pakalpojumiem, kas sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam.

Dokumenti, kas apliecina PVN 0 % likmes piemērošanu

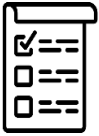
- starptautiskais **kravas transporta pavaddokuments** vai tā kopija (tai skaitā CMR, starptautiskā dzelzceļa transporta pavadzīme, konosaments, gaisa pārvadājuma pavadzīme)
- atbilstoši normatīvajiem aktiem muitas jomā noformēta **muitas deklarācija**, kas apliecina preču ievēšanu Eiropas Savienības teritorijā (iekšzemē) vai to izvešanu no Eiropas Savienības teritorijas (no iekšzemes),
- **līgumi**, kas noslēgti ar trešo valstu vai trešo teritoriju personām (transporta pakalpojuma pasūtītājiem)
- dokumenti, kas **apliecina samaksu** par minētajiem pakalpojumiem
- **citi dokumenti**, kas nepārprotami apliecina nodokļa 0 % likmes piemērošanas pamatotību.¹

Eiropas Savienības Tiesa 2017.gada 29.jūnija spriedumā lietā C-288/16, norādījusi, ka atbrīvojums no PVN tādai pakalpojumu sniegšanai kā pamatlietā aplūkotā, kas ir saistīta ar preču pārvadājuma uz trešo valsti darījumu, ir tad, ja preču transporta pakalpojumi tiek sniegti tikai tieši preču nosūtītājam vai saņēmējam, nevis to darījumu partnerim.

¹ Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" (turpmāk – Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumi Nr.17) 15.-19.punktam

PVN 0 % likmes piemērošana apakšuzņēmēju sniegtajiem transporta pakalpojumiem

Vērtējot, vai apakšuzņēmēja faktiski sniegtajam preču pārvadājuma pakalpojumam ir piemērojama PVN 0 % likme jāvērtē tiešas tiesiskās saiknes esība starp apakšuzņēmēju un preču nosūtītāju vai saņēmēju.

Tiešas saiknes esamība nozīmē ne tikai to, ka attiecīgo pakalpojumu sniegšana, ņemot vērā to priekšmetu, palīdz faktiski veikt eksporta vai importa darījumu, bet arī to, ka šie pakalpojumi attiecīgā gadījumā tiek sniegti tieši minētajā tiesību normā paredzēto preču nosūtītājam vai saņēmējam. Proti, ja preču transportētājs nav norādīts preču transporta pavadzīmē (CMR, starptautiskā dzelzceļa transporta pavadzīme, konosaments, gaisa pārvadājuma pavadzīme) kā pārvadātājs, tad tiešas saiknes ar preču nosūtītāju vai saņēmēju nav.

Piemērs

Kravas ekspedīcijas pakalpojumu sniegšanas gadījumā, ekspeditors savam sniegtajam pakalpojumam piemēro PVN 0 % likmi tad, ja tas apņemas, izmantojot pārvadātāja transporta pakalpojumus, uz nosūtītāja rēķina organizēt kravas, kas paredzēta eksportam, importam un tranzītam nogādāšanu tās saņēmējam (atbilstoši Komerclikuma 3.nodaļā "Ekspedīcijas līgumi" noteiktajam).

Transporta pakalpojuma sniedzējs savam pakalpojumam piemēro PVN 0 % likmi, ja tas starptautiskajos kravas transporta pavaddokumentos (CMR, starptautiskā dzelzceļa transporta pavadzīme, konosaments, gaisa pārvadājuma pavadzīme) norādīts kā pārvadātājs un uz tās ir muitas iestādes atzīmes par Latvijas republikas robežas šķērsošanu un/vai muitas deklarācijā ir atsauce uz šo transporta pavadzīmi.

Persona, kas iesaistās transporta pakalpojuma organizēšanā (t.i. reālā darba izpildei piesaista apakšuzņēmēju), savam sniegtajam transporta organizēšanas pakalpojumam piemēro PVN 0 % likmi tikai tad, ja dokumentāri ir pierādāms un izsekojams, ka tiek organizēts tāds transporta pakalpojums, kas saistīts ar preču importu, eksportu un tranzītu. Šajā gadījumā rēķins pakalpojuma saņēmējam izrakstāms nevis par transporta pakalpojuma sniegšanu, bet par transporta pakalpojuma organizēšanu.

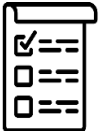
Transporta pakalpojuma sniedzējs (apakšuzņēmējs) savam sniegtajam pakalpojumam, nav tiesīgs piemērot PVN 0 % likmi, ja tas faktiski ir veicis preču transportēšanu, bet starptautiskajos kravas transporta pavaddokumentos nebūs norādīts kā pārvadātājs (Eiropas Savienības Tiesas 2017.gada 29.jūnija spriedums lietā C-288/16).

Tāpat ir jāievēro arī autopārvadājumus regulējošajos normatīvajos aktos noteiktā autopārvadājumu organizēšanas kārtība, proti, kravas pārvadājumu drīkst veikt tikai tad, ja autopārvadājumu vadītājam ir

profesionālās kompetences sertifikāts attiecīgajā pārvadājumu jomā un pārvadātājs ir saņēmis valsts SIA "Autotransporta direkcija" izsniegtu speciālo atļauju (licenci).

Kritēriji, lai varētu veikt autopārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli

- nomātajam autotransporta līdzeklim ir jābūt reģistrētam Latvijā;
- pārvadātājam ir jānoslēdz rakstisks nomas līgums ar autotransporta līdzekļa īpašnieku. Nomas līgumā ir jābūt norādītam, ka nomas līguma darbības laikā autopārvadājumus ar iznomāto autotransporta līdzekli drīkst veikt tikai nomnieks;
- **nomas līgums attiecas tikai uz autotransporta līdzekļa iznomāšanu. To nedrīkst papildināt** ar pakalpojuma līgumu, kas noslēgts ar to pašu iznomātāju par autotransporta līdzekļa vadīšanu un apkalpi;
- nomniekam (pārvadātājam) ir aizliegts slēgt autotransporta līdzekļa apakšnomas līgumu.

Vēršam uzmanību, ka, veicot starptautiskos preču pārvadājumus un izmantojot TIR karnetes kā starptautisku galvojumu apliecinājošus dokumentus, ir jāņem vērā, ka TIR karnetes turētājs to var izmantot tikai autopārvadājumiem, kurus tas veic ar savā īpašumā vai valdījumā esošiem autotransporta līdzekļiem. TIR karnetes turētājam nav tiesību TIR karnetes nodot trešajām personām.

Ja TIR karnetes turētājs nomā autotransporta līdzekli no cita komersanta, tad viņam ir nepieciešams saņemt apliecinājumu no biedrības "Autopārvadātāju asociācija "Latvijas auto"", ka TIR karnetes turētājam ir atļauts veikt ar šo autotransporta līdzekli pārvadājumus izmantojot TIR karnetes kā starptautisku galvojumu apliecinājošu dokumentu.

Tāpat jāņem vērā, ka, iznomājot autotransporta līdzekli, tā īpašniekam **nav tiesību, tam izsniegtajā licencē atļautās darbības, deleģēt citam komersantam.**